

OPONENTSKÝ POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Eliška Raisová: Obraz korunního prince Rudolfa v české společnosti. Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy, Praha 2023, 85 str.

Hned na začátku lze podotknout, že k posouzení byla předložena v mnoha ohledech zajímavá diplomová práce. Především je třeba vysoce hodnotit výstižné vymezení jejího předmětu, jakož i výzkumných otázek a cílů. Diplomová práce se nevěnuje osobnosti korunního prince Rudolfa (1858 – 1889) staticky, nýbrž procesuálně, dynamicky: sleduje mimo jiné okolnosti, jak se jeho osobnost historicky proměňovala. Dále si klade otázky týkající se představ aktérů jednání a jejich vnímání veřejností.

Předložená práce je vhodně členěna na kapitoly a podkapitoly, v nichž se podává barvitý obraz osobnosti korunního prince. Přibližuje jeho dětství a mládí, vztah k českým zemím, bez obtíží nebyl Rudolfův poměr k ženám. V neposlední řadě císař František Josef (1830 – 1916) nenašel ke svému jedinému synovi cestu.

Vysoce je nutné hodnotit tu skutečnost, že autorka v závěrečné práci projevuje značnou snahu přímo detailně obsáhnout zvolenou problematiku. Lze jí přičíst k dobru smysl pro přehlednost a soustavnost výkladu. Zcela určitě jde o zdařilý příspěvek k historické sociologii osobnosti, a to na základě podrobné exerpce tehdejších novinových článků, elektronických zdrojů a tzv. ego-dokumentů. Byly využity paměti a deníky lidí z jeho okolí, k nimž patřili rovněž jeho čeští učitelé a vychovatelé.

Mimochodem – o korunním princí Rudolfovi se rovněž vyprávělo, že nezemřel, že je po smrti, ale že ujel do Ruska a tam čeká na příhodnou dobu, aby se mohlo vrátit zpět jako český král. Jiní zase měli za to, že ho bankéř Rotschild ve svých pokojích uvězněného. Korunní princ Rudolf byl údajně příznivě nakloněn přání Čechů nechat se korunovat českým králem. Byly do něho vkládány naděje, že po nástupu na trůn se poměry v českých zemíchlepší. Předčasná smrt následníka trůnu na loveckém zámečku v Mayerlingu roku 1889 dala podnět k dohadům a domněnkám. Jeho liberální sklony a údajně dobrý vztah k Čechům se promítly do mesianistické legendy. Někteří badatelé se v dnešní době kloní k názoru, že Rudolf nespáchal sebevraždu, ale byl úkladně zavražděn, že šlo o politickou vraždu.

Celkem vzato diplomová práce se vyznačuje jasnou a promyšlenou metodou, teoretickou fundovaností a metodologickou připraveností, jakož i schopností klást otázky. Dále práce přináší řadu původních postřehů a svědčí o autorčině náležité erudici, přičemž úroveň teoretické připravenosti se nápaditě promítá do způsobu výkladu. Vysoce lze ocenit i přehlednost a čtivost pojednání. Avšak určité výhrady mám k formátování textu, v němž jsou například někde posunuta čísla poznámek, jakož i okraje stránky.

Závěr: Rozhodně jde o nadprůměrný výkon, který si zaslouží stát se podkladem pro obhajobu, navrhuji hodnocení známkou v ý b o r n ě .

V Praze dne 31.8. 2023

Doc. PhDr. Bohuslav Šalanda, CSc.
Pracoviště historické sociologie FHS UK

